

Filosofijos institutas

Doktorantė Kristijona Čerapaitė

Anapus logikos: Leibnizo *characteristica universalis* kaip mąstymo technologija

Daugelį metų Leibnizo didysis *characteristica universalis* projektas buvo interpretuojamas per XX a. mąstymo prizmę. Toks požiūris apribojo šio sumanymo reikšmę iki loginio instrumento, veikiančio kaip išorinė mąstymo reprezentacija. Dėl to buvo nepakankamai įvertinti projekto epistemologiniai ir semiotiniai aspektai bei ryšys su mentaliniais gebėjimais. Visapusiškesnis požiūris leidžia matyti *characteristica universalis* ne tik kaip pažinimo priemonę, bet kaip aktyvų paties mąstymo komponentą. Šia prasme projektą galima suprasti kaip tam tikrą kognityvinę technologiją. Įtraukdama mąstymą per kompleksinį intelekto, vaizduotės ir atminties veikimą, *characteristica universalis* perkonfigūruoja protines operacijas ir prisideda prie žmogiškojo pažinimo supratimo.